

Prima instanță: judecătoria Rîșcani, mun.Chișinău (jud. V. Jomiru-Niculită)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Iu. Cimpoi, N. Craiu, N. Simciuc)

ÎNCHEIERE

11 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Întreprinderea Municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” și Consiliul municipal Chișinău împotriva deciziei din 22 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Șeitan împotriva Întreprinderii Municipale „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La data de 13 noiembrie 2014, avocatul Octavian Pașcan, în interesele lui Vasile Șeitan, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” solicitînd încasarea prejudiciului material în mărime de 52616,38 lei, a prejudiciului moral în mărime de 25000 lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a invocat că la 24 septembrie 2014, automobilul de marcă „Toyota Avensis” cu număr de înmatriculare CNJ 679, care este proprietatea sa, staționa în curtea blocului locativ din bd. Moscova nr. 13, mun. Chișinău.

Menționează că, în timpul staționării în locul sus-menționat, din arborele de specie salcie, a căzut un ram peste automobilul respectiv, iar în urma impactului a fost deteriorat considerabil automobilul ce-i aparține cu drept de proprietate, prin ce i-a fost cauzată o daună materială și a fost prejudiciat moral.

Declară că, în vederea examinării cazului respectiv, la fața locului s-a prezentat reprezentantul ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, care a constatat și examinat cazul dat.

Conform raportului de evaluare a pagubei 1298/09A din 02 octombrie 2014, întocmit de către SC „Exauto-Plus” SRL, prejudiciul material cauzat automobilului de marcă „Toyota Avensis” cu număr de înmatriculare CNJ 679, a fost evaluat la suma de 52616,38 lei.

Susține că, la examinarea automobilului deteriorat pentru întocmirea raportului, ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” a fost invitată prin telegramă, pentru care a achitat suma de 37,32 lei, iar însăși pentru întocmirea actului

privind examinarea mijlocului de transport și a raportului de evaluare a pagubei nr.1298/09A din 02 octombrie 2014, a achitat suma de 400 lei.

Indică că, la data de 06 octombrie 2014 s-a adresat ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” cu pretenția de reparare benevolă a prejudiciului material în mărime de 52616,38 lei, însă, conform răspunsului datat cu 05 noiembrie 2014, i s-a comunicat că ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” nu poartă răspundere pentru producerea prejudiciului pretins și nu are obligația de a-l repara.

Afirmă că, prin deteriorarea automobilului său în împrejurările date, i-a fost provocat un prejudiciu moral în mărime de 25000 lei, motivat prin imposibilitatea utilizării propriului automobil, precum și starea de deranj psihologic, stres, frustrare persistentă în vederea reabilitării situației create.

Opinează că, în baza prevederilor legale, vina în neasigurarea securității, în sensul prevenirii căderii copacilor, inclusiv a ramurilor acestora, o poartă ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, care are obligația de a supraveghea în permanență spațiile verzi, pentru excluderea prăbușirilor arborilor și ramurilor acestora, inclusiv celor prejudicioase și respectiv este pasibilă de recuperarea prejudiciului.

Remarcă că, în baza raportului de constatare științifică nr.286 din 27 octombrie 2014, cauza frîngerii și căderii ramului arborelui de specie salcie este putrezirea și slăbirea rezistenței lemnului ramului arborelui, ca urmare a apariției putregaiului. Afectarea arborelui de ciuperci, drept mediu de nutriție a cărui servește celuloza, care este componentă a lemnului, a dus la dezvoltarea putregaiului interior. Proportia infectării lemnului arborelui și ramului este mai mare de 50%. Afectarea lemnului ramului și arborelui a dus la scăderea semnificativă a capacității de suport a ramului, fapt ce a cauzat frîngerea și căderea acestuia la data de 24 septembrie 2014, peste automobilul de marca „Toyota Avensis” cu număr de înmatriculare CNJ 679, parcat în curtea blocului locativ de pe bd. Moscova, nr.13, mun. Chișinău.

Prin încheierea din 05 martie 2015 a judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău de partea pîrîtului ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”.

Prin hotărîrea din 10 iunie 2015 a judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Șeitan împotriva ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”, intervenient accesoriu Consiliul mun. Chișinău cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 22 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de avocatul Octavian Pașcan, în interesele lui Vasile Șeitan și s-a casat hotărîrea din 10 iunie 2015 a judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău, în partea respingerii pretenției cu privire la încasarea prejudiciului material, pronunțându-se în această parte o nouă hotărîre prin care s-a încasat din contul ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” în beneficiul lui Vasile Șeitan prejudiciul material în mărime de 52616, 38 lei, cheltuielile de judecată în mărime de 7399, 67 lei; în rest s-a menținut hotărîrea instanței de fond.

La data de 04 martie 2016, ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” a declarat recurs împotriva deciziei din 22 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, solicitînd casarea acesteia, cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În susținerea recursului s-a invocat că instanța de apel a apreciat arbitrar probele, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Remarcă că, pentru apariția răspunderii delictuale este necesar faptul juridic, temeiul răspunderii delictuale fiind o totalitate de elemente esențiale necesare și suficiente pentru atragerea răspunderii delictuale. Drept urmare, delictul civil include următoarele elemente: prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre fapta și prejudiciu și vinovăția autorului faptei ilicite, acest ultim element integrând și capacitatea delictuală.

Afirmă că, răspunderea delictuală se angajează în rezultatul încălcării unei obligații cu caracter general, care revine tuturor și anume de a nu leza drepturile altora prin fapte ilicite.

Relevă că, la materialele pricinii lipsește o dovada clară a faptului ilicit, cu atât mai mult nu se poate vorbi despre vinovăția întreprinderii, o legătură causală dintre cheltuielile suportate și întreprindere.

Conform prevederilor Codului civil, proprietarul bunului suportă riscul deteriorării bunului, în caz de forță majoră.

Susține că, sub aspect subiectiv, lipsește vinovăția ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi”. Este alogică vinovăția în condițiile în care ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” nu i se poate imputa fapta ilicită. În condițiile în care arborele era într-o stare bună, nu prezenta semne ale unei stări fitosanitare proaste care ar fi impus ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” anumitor acțiuni, nu poate fi pusă în discuție atitudinea ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” față de căderea arborelui, deoarece nu avea cum să cunoască și să prevadă căderea acestuia.

La data de 04 martie 2016, Consiliul municipal Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei din 22 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În susținerea recursului s-a invocat că instanța de apel a apreciat arbitrar probele, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, reiterând argumentele ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” expuse în recurs.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 22 octombrie 2015, iar ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” și Consiliul mun. Chișinău au declarat recurs la data de 04 martie 2016.

Materialele pricinii atestă că decizia contestată a fost expediată părților la data de 03 noiembrie 2015, conform scrisorii de însoțire (f.d.129), însă date despre recepționarea acesteia, prin intermediul oficiului poștal, lipsesc. Însăși, copia deciziei contestate a fost recepționată de ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” la data 02 martie 2016, conform recipisei (f.d.135), la cererea adresată judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău (f.d.134).

Astfel, instanța de recurs consideră că recursurile declarate de ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” și Consiliul municipal Chișinău la data 04 martie 2016, sunt în termen.

Examinînd temeiurile recursurilor declarate de ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” și Consiliul municipal Chișinău, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” și Consiliul municipal Chișinău nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă,

din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebat și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursurile declarate de ÎM „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” și Consiliul municipal Chișinău, ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se recunosc inadmisibile recursurile declarate de Întreprinderea Municipală „Asociația de Gospodărire a Spațiilor Verzi” și Consiliul municipal Chișinău împotriva deciziei din 22 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală